Sygn. akt III RC 598/18

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 maja 2019 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący SSR Piotr Kawecki

Protokolant stażysta Monika Paczkowska

po rozpoznaniu w dniu 20 maja 2019 r. w Toruniu

sprawy z powództwa S. Z. (1)

przeciwko A. Z.

o ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego

oraz przeciwko małoletniej M. Z. reprezentowanej przez matkę A. Z.

o obniżenie alimentów

oraz z powództwa wzajemnego A. Z.

przeciwko S. Z. (1) o podwyższenie alimentów

i z powództwa wzajemnego małoletniej M. Z. reprezentowanej przez matkę A. Z.

przeciwko S. Z. (1)

o podwyższenie alimentów

I. obniża wysokość alimentów od S. Z. (1) na rzecz A. Z. z kwoty 500 (pięćset) zł miesięcznie ustalonej na mocy wyroku z dnia 29 maja 2015r sprawie VIII Ca 129/15 Sądu Okręgowego w Toruniu, do kwoty obecnie po 200 zł (dwieście złotych) miesięcznie, poczynając od dnia 02.08.2018r, płatne z góry do dnia 10-go każdego miesiąca, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w płatności którejkolwiek z rat,

II. oddala powództwo S. Z. (1) przeciwko A. Z. w pozostałej części,

III. obniża wysokość alimentów od S. Z. (1) na rzecz małoletniej powódki M. Z. z kwoty 1050 zł (tysiąc pięćdziesiąt złotych) miesięcznie ustalonej na mocy wyroku z dnia 10 października 2016r. sprawie III RC 985/15 Sądu Rejonowego w Toruniu, do kwoty obecnie po 800 zł (osiemset złotych) miesięcznie, poczynając od dnia 02.08.2018r, płatne z góry do dnia 5-go każdego miesiąca, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w płatności którejkolwiek z rat,

IV. oddala powództwo wzajemne A. Z. przeciwko S. Z. (1) w całości,

V. oddala powództwo wzajemne małoletniej M. Z. reprezentowanej przez matkę A. Z. przeciwko S. Z. (1) w całości,

VI. zasądza ze Skarbu Państwa na rzecz adwokata J. B. kwotę 90 zł (dziewięćdziesiąt złotych) plus należna stawka podatku VAT tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej małoletniej M. Z. z urzędu,

VII. znosi wzajemnie koszty procesu pomiędzy S. Z. (1) i A. Z.,

VIII. zasądza ze Skarbu Państwa na rzecz adwokata J. B. kwotę (...) zł (dziewięćdziesiąt złotych) plus należna stawka podatku VAT tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej A. Z. z urzędu,

IX. wyrokowi w pkt. I i III sentencji nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 598/18

UZASADNIENIE

S. Z. (1) w dniu 2 sierpnia 2018r. wniósł pozew przeciwko:

a) małoletniej córce M. Z., domagając się obniżenia alimentów z kwoty 1. 050 zł miesięcznie do kwoty po 800 zł miesięcznie

b) byłej żonie A. Z., domagając się uchylenia alimentów, ewentualnie na wypadek nieuwzględnienia powyższego żądania – obniżenia alimentów z kwoty po 500 zł miesięcznie do kwoty po 50 zł miesięcznie,

poczynając od dnia wniesienia pozwu.

W uzasadnieniu pozwu S. Z. (1) wskazał m.in., że alimenty na rzecz byłej żony A. Z. zostały ustalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 29 maja 2015r. w sprawie VIII Ca 129/15 w kwocie 500 zł miesięcznie. Od tego czasu upłynęły 3 lata, w trakcie których nastąpiły istotne zmiany dotyczące możliwości zarobkowych powoda. Powód utracił pracę. Zmiany te wpłynęły również w sposób bezpośredni na możliwości majątkowe powoda, bowiem musiał zaciągać pożyczki, aby regulować na bieżąco zobowiązania. W 2015r. – wówczas, gdy zostały zasądzone alimenty na rzecz A. Z., powód był zatrudniony na stanowisku regionalnego kierownika sprzedaży w (...) Sp. z o.o. w pełnym wymiarze czasu pracy i zarabiał około (...)zł netto miesięcznie. Od 2017r. jego wynagrodzenie uległo jednak obniżeniu do kwoty (...) zł netto miesięcznie. W związku z reorganizacją zakładu pracy, powód z dniem 31 stycznia 2018r. utracił dotychczasowe zatrudnienie i stał się bezrobotnym. Ostatnia pensja wpłynęła na jego konto w lutym 2018r. Powód aktywnie szukał pracy, ale jego wysiłki nie przyniosły żadnego pozytywnego rezultatu. W dniu 17 kwietnia 2018r. zarejestrował się w PUP w Toruniu. Do chwili obecnej, powodowi nie udało się uzyskać stałego zatrudnienia, a jedynie podejmuje się prac dorywczych, z których średni dochód to kwota około (...)zł miesięcznie.

S. Z. (1) wskazał, że z dochodów uzyskiwanych z prac dorywczych pokrywać musi wydatki związane z własnym utrzymaniem i jest to kwota ok. 1282 zł miesięcznie, dodatkowo spłaca raty kredytu bankowego w kwocie 282 zł miesięcznie, zobowiązany jest alimentacyjnie wobec małoletniej pozwanej w kwocie 1050 zł miesięcznie i wobec pozwanej A. Z. w kwocie 500 zł miesięcznie, a więc uzyskiwane zarobki z prac dorywczych nie wystarczają na pokrycie tych wydatków. Z tej przyczyny dwukrotnie – w marcu 2018r. i w kwietniu 2018r. musiał zaciągnąć pożyczki u swego ojca w kwotach po 2.000 zł.

Powód wskazał, że oprócz małoletniej córki M. ma na utrzymaniu dwoje małoletnich dzieci z drugiego małżeństwa, jednak brak środków finansowych sprawia, że dzieci te pozostają na utrzymaniu jego żony. Małoletnia córka powoda - Z. cierpi na alergię pokarmową, jest także uczulona na kurz, pyłki i detergenty, często choruje zarażając jej młodszego, dwuletniego brata.

Powód podkreślił też, że na jego możliwości zarobkowe wpływa także stan jego zdrowia. Powód cierpi na wadę serca (arytmia komorowa serca), co wymaga oszczędzającego trybu życia. Ponadto ma skoliozę kręgosłupa i poddaje się okresowym zabiegom rehabilitacyjnym.

Powód wskazał, że A. Z. nie pracuje i nie podejmuje żadnych prac dorywczych ani okazjonalnych, pomimo że ma wyższe wykształcenie ekonomiczne. Brak podjęcia jakiejkolwiek pracy A. Z. usprawiedliwia chorobą H. i depresją, przy czym te dolegliwości chorobowe nie odbierają pozwanej - w jego ocenie - możliwości zarobkowania. Gdyby tak było, to A. Z. wystąpiłaby o rentę z tytułu niezdolności do pracy. Powód podniósł także, że gdyby pozwana A. Z. pracowała, to byłaby w stanie uzyskać dochody zdecydowanie wyższe od jego obecnych dochodów oraz że od daty rozwodu upłynęło

już (...) lat i pozwana nie może usprawiedliwiać dolegliwości depresyjnych przeżyciami okołorozwodowymi, a co za tym idzie czynić go odpowiedzialnym za swój stan psychiczny. Zdaniem powoda niepodejmowanie pracy jest po prostu wygodne dla A. Z.. Powód w całości spłacił zobowiązanie wobec pozwanej, wynikające z podziału majątku wspólnego, w kwocie 155 000 zł, które A. Z. przeznaczyła na zakup nowego mieszkania o powierzchni 60 $m^{(2)}$ za kwotę 290 000 zł. Pozwana jest również właścicielką samochodu osobowego marki T. (...) rocznik (...). Nadto posiada środki w funduszach inwestycyjnych oraz na kontach oszczędnościowych.

Uzasadniając powództwo w zakresie obniżenia alimentów wobec małoletniej M. Z., powód wskazał, że alimenty w kwocie 1.050 zł zostały zasądzone na podstawie wyroku Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 10 października 2016r. w sprawie III RC 985/15.

Małoletnia M. Z. obecnie nie uczęszcza na zajęcia dodatkowe (pływanie, plastyka, angielski), których koszt jej matka w sprawie III RC 985/15 oszacowała na łączną kwotę 360 zł. Oprócz zasądzonych alimentów powód wspomaga dziecko dodatkowymi zakupami – kupił telefon komórkowy, doładowuje małoletniej abonament telefoniczny, kupuje jej odzież i obuwie, w miarę możliwości zabiera córkę do kina, opłaca również połowę kosztów wycieczek szkolnych.

Powód podkreślił też, że jest zadłużony w banku oraz u najbliższej rodziny, co wyczerpuje jego możliwości pozyskiwania środków finansowych poprzez zaciągnie dalszych pożyczek (k. 3).

Postanowieniem z dnia 06 września 2018r. Sąd Rejonowy w Toruniu zwolnił powoda S. Z. (1) od kosztów sądowych w całości (k. 89).

W odpowiedzi na pozew A. Z. działając we własnym imieniu oraz w imieniu małoletniej M. Z. wniosła o oddalenie obydwu żądań jako bezzasadnych oraz działając w imieniu małoletniej córki M. wniosła o podwyższenie alimentów zasądzonych na rzecz małoletniej o 150 zł i działając w imieniu własnym wniosła o podwyższenie alimentów zasądzonych na jej rzecz o 160 zł miesięcznie.

W uzasadnieniu swojego stanowiska wskazała m.in., że wydatki na córkę rosną, choćby ze względu na fakt, że jest ona nastolatką. W 2019r. rozpocznie edukację w szkole średniej. Zdaniem A. Z., małoletnia powinna mieć zapewniony podobny standard do standardu życia swojego przyrodniego rodzeństwa, które żyje na wysokim poziomie.

A. Z. podkreśliła też, że utrata pracy i zdrowia nie została zawiniona przez nią. Przez dwa lata przebywała na zwolnieniu chorobowym i była niezdolna do pracy, później nie mogła do niej wrócić. Długa przerwa w pracy i staż pracy tylko w jednej firmie eliminują ją z rynku pracy i skazują co najwyżej na prace dorywcze, nie pozwalają na prawdziwą karierę. Obecnie nie minęły jej problemy zdrowotne, wręcz przeciwnie, A. Z. są potrzebne pieniądze na dalsze leczenie, rehabilitację, hospitalizację. A. Z. dodała też, że powód dysponuje dużą działką, garażem, pomieszczeniami gospodarczymi, samochodem m.-bus, z których może zrobić użytek rozpoczynając działalność gospodarczą (k.99, uzupełnienie odpowiedzi na pozew – k. 119).

Postanowieniem z dnia 22 listopada 2018r. Sąd Rejonowy w Toruniu ustanowił dla pozwanych: małoletniej M. Z. działającej przez matkę A. Z. oraz dla A. Z. adwokata z urzędu (k. 191).

W piśmie procesowym z dnia 22 grudnia 2018r. pełnomocnik pozwanych wniósł o oddalenie powództw powoda w całości oraz sprecyzował żądanie pozwanych – powódek wzajemnych wskazując, że wnoszą one o podwyższenie alimentów zasądzonych od powoda na rzecz małoletniej M. Z. z kwoty 1 050 zł miesięcznie do kwoty 1 200 zł miesięcznie i podwyższenie alimentów zasądzonych od powoda na rzecz A. Z. z kwoty 500 zł miesięcznie do kwoty 650 zł miesięcznie (k.199).

Sąd ustalił, co następuje

Małoletnia M. Z. urodzona (...) w Toruniu jest dzieckiem pochodzącym ze związku małżeńskiego A. Z. i S. Z. (1)

/okoliczność bezsporna/

Małżeństwo rodziców małoletniej wyrokiem Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 27 czerwca 2007 r. zostało rozwiązane przez rozwód z winy S. Z. (1).

W tym wyroku wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnią córką M., Sąd powierzył obojgu rodzicom, ustalając jednocześnie miejsce zamieszkania dziecka w miejscu zamieszkania jego matki. Sąd ustalił także, że S. Z. (1) ma prawo do realizowania kontaktów z małoletnią córką M. od każdej I i III soboty miesiąca od godz. 10.00 do każdej I i III niedzieli miesiąca do godz. 20.00, oraz w II i IV czwartek miesiąca od godz. 14.00 do 20.00. Ustalone zostały także kontakty w okresie świątecznym i wakacyjnym.

Tytułem udziału S. Z. (1) w kosztach utrzymania córki Sąd w wyroku rozwodowym zasądził od niego na rzecz małoletniej M. alimenty w wysokości 500,- zł miesięcznie.

/okoliczności bezsporne, a ponadto dowód:

wyrok rozwodowy – k. 290 akt IC 518/06 Sądu Okręgowego w Toruniu/

W dniu 13 listopada 2007r. A. Z. złożyła w Sądzie Rejonowym w Toruniu wniosek o podział majątku wspólnego. W toku postępowania strony zawarły ugodę, na mocy której ustaliły, że w skład majątku wspólnego stron wchodzą wyłącznie nakłady z majątku wspólnego stron na majątek osobisty S. Z. (1), tj. na nieruchomość położoną w W. przy ul. (...) o wartości 310.000 zł.

W wyniku podziału majątku S. Z. (1) zobowiązał się zapłacić A. Z. kwotę 155.000 zł w dwóch ratach, przy czym pierwsza rata miała być płatna do 23 grudnia 2010 r. w kwocie 110.000 zł, zaś druga rata w kwocie 45.000 zł do 30 kwietnia 2011r.

/okoliczności bezsporne/

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 15 maja 2009r. wydanym w sprawie III RC 758/08 podwyższone zostały alimenty należne małoletniej M. Z. do kwoty 650 zł.

Na skutek kolejnego pozwu o podwyższenie alimentów z dnia 08 sierpnia 2011r., na mocy ugody zawartej przed Sądem Rejonowym w Toruniu w dniu 29 września 2011 r. w sprawie o sygn. III RC 936/11 S. Z. (1) zobowiązał się do płacenia alimentów na rzecz córki w kwocie 800 zł miesięcznie.

/okoliczności bezsporne, a nadto

dowód: akta sprawy III RC 936/11 SR w Toruniu /

S. Z. (2) jeszcze przed zawarciem związku małżeńskiego ze S. Z. (1) wzięła w marcu 2011r. kredyt hipoteczny na kwotę 204.609,39 zł, z ustanowieniem hipoteki na połowie domu, którego drugim współwłaścicielem był S. Z. (1). Pieniądze zostały przeznaczone na spłatę pożyczonych wcześniej pieniędzy dla A. Z. w łącznej kwocie 155.000 zł, stanowiącą spłatę majątku wspólnego.

Rata kredytu wynosiła 1508,- zł miesięcznie.

/dowód: umowa kredytu hipotecznego – k. 37-42, harmonogram – k. 43-44

potwierdzenia przelewu - k. 64-69 akt III RC 985/15 Sądu Rejonowego

w Toruniu/

Aktem notarialnym z dnia 03 października 2013r. S. Z. (1) i S. Z. (3) ustanowili rozdzielność majątkową, przed zawarciem w dniu 05 października 2013r. związku małżeńskiego.

/dowód: akt notarialny – k. 46-47 III RC 985/15 Sądu Rejonowego

w Toruniu/

W pozwie z dnia 09 grudnia 2013r. A. Z. wniosła o zasądzenie na jej rzecz alimentów od S. Z. (1) w wysokości po 500 zł miesięcznie.

W wyroku z dnia 29 maja 2015r. Sąd Okręgowy w Toruniu w sprawie VIII Ca 129/15 zmienił wyrok Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 13 listopada 2014r. oddalający powództwo A. Z. i zasądził na jej rzecz od S. Z. (1) kwotę 7.400 zł tytułem zaległych alimentów za okres od grudnia 2013r. do maja 2014r. i zasądził alimenty w wysokości po 500 zł miesięcznie począwszy od czerwca 2015r.

/okoliczności bezsporne, a nadto

dowód: wyrok z dnia 29 maja 2015 r. – k. 301-301v. akt III RC 1480/13 Sądu

Rejonowego w Toruniu/

Wówczas A. Z. miała (...) lata. Nie pracowała od ok. 4 lat, nie podejmowała żadnych prac dorywczych. Była zarejestrowana jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku. Utrzymywała się wraz córką (mającą wówczas lat (...)) z alimentów od byłego męża w kwocie 800 zł, miała też zasiłek rodzinny na dziecko w kwocie 106 zł. A. Z. w ramach podziału majątku wspólnego otrzymała od byłego męża kwotę 155.000 zł. Wówczas z tej kwoty posiadała ok. 136.500 zł. Kwota ta na lokacie bankowej przynosiła niewielki dodatkowy dochód. Firma, na której rzecz A. Z. świadczyła usługi w zakresie tłumaczeń, znalazła innego tłumacza. A. Z. miała wykształcenie wyższe, posiadała uprawnienia specjalisty ds. eksportu. Przed urodzeniem dziecka pracowała w tym zawodzie, później nie miała ofert pracy. Czasami pracowała przy komputerze 2-3 godziny, czasami w ogóle. Mieszkała w Toruniu przy ul. (...) w jednopokojowym mieszkaniu; chciała wówczas, aby córka miała swój pokój. W związku z tym szukała większego mieszkania, zaś jej mieszkanie od 3 lat wystawione było na sprzedaż. Czynsz za mieszkanie wynosił wówczas 380 zł, opłata za wodę ok. 140 zł, opłata za energię elektryczną - 100 zł miesięcznie. Ponadto A. Z. posiadała samochód marki T. (...) z (...) A. Z. miała uszkodzony słuch, przyjmowała ziołowe leki, brała leki na chorobę H.. Miesięcznie na leki i suplementy diety wydawała ok. 100 zł. S. Z. (1) 2 razy dołożył do wyprawki do szkoły dla dziecka po 200 zł, nie pomógł finansowo A. Z. w przygotowaniu Komunii Św. dla dziecka. A. Z. kupowała tanie produkty spożywcze w Biedronce, zaś ubrania - używane. Była zadłużona u matki, która pomagała jej finansowo, w tym pokryła częściowo koszty związane z ówczesnym przygotowaniem Komunii Św. dziecka. A. Z. była wówczas z córką nad morzem na wakacjach 10 dni. Do kina chodziła z dzieckiem tylko dwa razy w roku, zaś na basen - raz w miesiącu. Córka stron była z ojcem w Hotelu (...) zimą 2013r. W okresie ostatnich 5 lat poprzedzających wydanie wyroku A. Z. była z córką w Tunezji i 2 razy w Egipcie. Były to wycieczki przed sezonem za 1.500 zł od osoby z pełnym wyżywieniem. Przez ostatnie 4 lata poprzedzające wydanie wyroku A. Z. z córką najczęściej spędzały wakacje u matki A. Z.. W Turcji powódka była ok. 6 lat przed wydaniem wyroku. Jej matka opłacała małoletniej zajęcia tańca, utrzymywała A. Z. i jej dziecko, gdy byli u niej na wakacjach. A. Z. dostawała od swojej mamy słoiki z przetworami, paczki żywnościowe, prezenty na urodziny córki, najczęściej ubrania.

/dowód: przesłuchanie A. Z.- k. 224-226, pismo A. Z. do S. Z. (1) - k. 9 , odpowiedź na złożone CV przez A. Z. - k. 10 , 70, zestawienie wysokości opłat za mieszkanie - k. 11, pismo w sprawie energii elektrycznej - k. 12, rozliczenie cw i zw. - k. 13, decyzja Prezydenta Miasta T. z 29 lutego 2012r. - k. 14, zaświadczenie z Przychodni - k. 15-16, 62, faktury VAT dot. zakupu leków - k. 17, oferta sprzedaży mieszkania - k. 41-43, 104-107, zdjęcie mieszkania - k. 58, oferta dot. wycieczek - k. 44-45, zaświadczenie z US - k. 63-68, dokument w sprawie nieważności małżeństwa - k. 94 -99, paragony - k. 100-102, e-mail - k. 103, oferty dot. samochodu - k. 108-115, list do dziadków M. - k. 136-137, zestawienie dochodu za 2006r. - k. 185, oferta w sprawie lokat, płyta - k. 186-203 akt RC 1480/13 Sądu Rejonowego w Toruniu/

A. Z. nie ujawniała wówczas objawów choroby psychicznej, natomiast występowały u niej zaburzenia adaptacyjne w obrazie lękowo-depresyjnym; w obrazie klinicznym dominowały okresowo występujące stany obniżonego nastroju, apatii, zaburzeń koncentracji uwagi. Zaburzenia te były związane czasowo z wystąpieniem u A. Z. problemów małżeńskich, rozwodem, samotnością, pogorszeniem sytuacji materialnej, konfliktowymi relacjami z byłym mężem. Zaburzenia adaptacyjne powstawały w odpowiedzi na stres przekraczający jej możliwości adaptacyjne. Wymagały one terapii psychologicznej oraz w okresach nasilenia objawów - leczenia farmakologicznego; nie powodowały zaś całkowitej niezdolności do pracy. Z uwagi na owe zaburzenia adaptacyjne w obrazie lękowo-depresyjnym, okresowo występujące stany obniżonego nastroju, apatii, zaburzenia koncentracji uwagi A. Z. miała kłopoty ze znalezieniem pracy i możliwością jej wykonywania w pełnym wymiarze, zatem jej możliwości zarobkowe były znacznie mniejsze aniżeli S. Z. (1) i wynosiły wówczas ok. 1500 zł miesięcznie.

/dowód: opinia sądowo-psychiatryczna - k. 207-209 akt III RC 1480/13 Sądu Rejonowego

w Toruniu,

uzasadnienie Sądu Okręgowego w Toruniu sygn.. akt VIII Ca 129/15 k . 305-311 akt III RC 1480/13/

S. Z. (1) miał wówczas (...) lata. Mieszkał wraz z żoną i jednym dzieckiem z drugiego małżeństwa w domu jednorodzinnym w W.. Od 1 sierpnia 2014r. pracował w państwowym zakładzie (...) jako regionalny przedstawiciel handlowy z wynagrodzeniem ok. (...)zł; nie miał dodatkowego wynagrodzenia w postaci premii; miał pobierane 100 zł za użytkowanie samochodu służbowego. Wcześniej, tj. przez okres ok. 2 lat zarabiał ok. (...) zł. S. Z. (1) pozostawał w związku małżeńskim; żona, która jest lekarzem, rozpoczęła pracę po urlopie macierzyńskim; nie pracowała na pełen etat z uwagi na opiekę nad dzieckiem. S. Z. (1) nie znał jej zarobków z uwagi na zawartą w 2013 r. umowę o rozdzielności majątkowej. S. Z. (1) opłacał wszystkie rachunki związane z utrzymaniem domu, natomiast żona spłacała kredyt hipoteczny. S. Z. (1) miał na utrzymaniu 6 miesięczną córkę oraz łożył alimenty na małoletnią M. ze związku z A. Z.. Dom i ogrodzenie wokół nieruchomości nie były wykończone. Miesięczny koszt utrzymania S. Z. (1) wynosił ok. 1.950 zł. W skład tej kwoty wchodziły wydatki na ogrzewanie, prąd, wodę, opłatę za telefon komórkowy, media. S. Z. (1) nie miał prywatnego samochodu. Współwłaścicielami nieruchomości i domu w którym mieszkał wraz z rodziną był S. Z. (1) i jego żona w udziałach po ½ części. S. Z. (1) zbył żonie przysługujący mu udział w nieruchomości za 200.000 zł, z czego 155.000 zł dostała A. Z. tytułem spłaty jej udziału w majątku wspólnym. Z pieniędzy otrzymanych za sprzedaż udziałów w tej nieruchomości kwotę 45.000zł S. Z. (1) przeznaczył na remont domu. Dom, w którym mieszkali małżonkowie był obciążony hipoteką w kwocie ok. 350.000 zł. Raty wszystkich pożyczek zaciągniętych przez małżonków łącznie wynosiły 1.800 zł miesięcznie, zaś rata kredytu hipotecznego - ok. 1400 zł. Ponadto S. Z. (1) pożyczył od ojca 10.000 zł (miał jeszcze do spłaty 8.000 zł), zaciągnął też kredyt w banku na kwotę 2.800 zł na urządzenie pokoju dla nowo narodzonej córki (do spłaty zostały wówczas jeszcze 3 raty).

Aby wyjechać wówczas z córką M. na ferie zimowe S. Z. (1) wziął kredyt na 2.500 zł, płacił za szkołę tańca do której uczęszczała córka. Zabierał ją na wakacje, i tak: w 2010r. był z nią w Norwegii u znajomych ok. 2 tygodnie, w 2011r.- w Turcji, w 2012r. - w Chorwacji. Z kolei w ferie zimowe 2012r. był z córką na Słowacji, zaś w 2013r. w B.. Wszystkie wyjazdy finansowała żona S. Z. (1). Małoletnia M. w domu ojca miała wyposażony pokój. S. Z. (1) kupował jej ubrania, utrzymywał stały kontakt z dzieckiem zgodnie z orzeczeniem Sądu. Na dodatkowe utrzymanie córki M. wydawał ok. 2.000 zł rocznie.

/dowód: przesłuchanie S. Z. (1) - k. 226-227, zeznania świadka

K. N. - k. 126-127 , oferta dot. wycieczek – 45, przelewy dot.

kwoty 10 000 zł z 24 czerwca 2013r. - k. 46, harmonogram spłaty pożyczki - k.

50, zdjęcie domu S. Z. (1) - k. 57, zaświadczenie o zarobkach

S. Z. (1) za 2013r. - k. 69, załącznik do umowy kredytowej - k. 85-

86, akt notarialny dot. sprzedaży udziałów - k. 88-93, dokument w sprawie

nieważności małżeństwa - k. 94 -99 , zdjęcia stron internetowych dot.

korespondencji -k. 121- 123, KP dot. najmu samochodu - k. 157, umowa dot.

odpowiedzialności materialnej -k. 158-160, sms-y - k. 161-163,

pismo A. Z. do S. Z. (1) z 16 września 2013r. - k. 184 akt III RC 1480/13 Sądu Rejonowego w Toruniu

uzasadnienie Sądu Okręgowego w Toruniu, sygn. VIII Ca 129/15 – k. 301-311 akt III RC 1480/13/

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 10 października 2016r. w sprawie RC 985/15 zostały podwyższone alimenty od S. Z. (1) na rzecz małoletniej M. Z. z kwoty 800 zł do kwoty 1050 zł miesięcznie.

/okoliczność bezsporna, a nadto

dowód: wyrok z dnia 10 października 2016r. – k. 331 akt III RC 985/15 Sądu

Rejonowego w Toruniu/

Wówczas małoletnia M. Z. miała (...) lat i była uczennicą (...) klasy szkoły podstawowej o profilu sportowym. Małoletnia była pilną i systematyczną uczennicą. Do szkoły przychodziła przygotowana. Na koniec roku szkolnego miała najwyższą średnią w klasie.

Na koszty utrzymania małoletniej składały się koszty związane ze szkołą ok. miesięcznie 90 zł (koszty przyborów szkolnych 600, wycieczki szkolne 260 zł, wydatki okazjonalne 100 zł, opłaty – 100 zł/12) i obiady w szkole ok. 70 zł – łącznie 160 zł miesięcznie. Do tego dochodziła kwota 160 zł miesięcznie na korepetycje z języka angielskiego.

Do kosztów utrzymania M. Z. należały wówczas także koszty jej pasji, czyli pływania - ok. 170 zł miesięcznie (110 zł opłata, plus ok. 500 zł rocznie na akcesoria, plus 280 zł za badania).

Swoje artystyczne zainteresowania M. realizowała uczestnicząc w zajęciach w (...) M., z czym wiązała się opłata 30 zł miesięcznie.

Koszty utrzymania mieszkania, w którym zamieszkiwała małoletnia M. z A. Z. wynosiły łącznie 700 zł (500 zł czynsz plus 110 zł prąd, 90 zł media), czyli na małoletnią przypadał udział 350 zł.

A. Z. na wyżywienie córki przeznaczała ok. 460 – 470 zł wraz z obiadami, które dziecko jadło w szkole. Ustaleniem Sądu wówczas było, że na odzież i obuwie dla małoletniej wystarczającą była kwota ok. 200 zł miesięcznie, albowiem część ubrań kupował małoletniej także jej ojciec, a część ubrań kupowana była używanych.

Dodatkowym kosztem utrzymania dziecka był koszt: kart telefonicznych, gier, książek, płyt, rozrywek, wyjazdów wakacyjnych (na miarę możliwości) i wynosił on ok. 100-150 zł miesięcznie.

Reasumując, koszty utrzymania M. Z., bardzo szeroko zakrojone z uwzględnieniem pasji, rozrywek i przyjemności wynosiły wówczas ok. 1600 - 1.700 zł miesięcznie.

Wówczas te potrzeby zaspokajał S. Z. (1) – do kwoty 800 zł plus dodatkowo dokonywał zakupów ubrań i butów oraz utrzymywał córkę przez co drugi weekend, który M. spędzała w domu ojca, gdzie miała do dyspozycji swój pokój. W pozostałym, szerokim zakresie, potrzeby córki zaspokajała A. Z..

/dowód: potwierdzenie kosztów wyjazdu wakacyjnego – k. 174, opinia ze szkoły – k.

305, wysokość wydatków szkolnych – k. 306, świadectwo szkolne – k. 307,

opinia z klubu (...) – k. 308-309, przesłuchanie A. Z. – k. 311-

314, 326-327 akt III RC 985/15/

Matka małoletniej M. A. Z. miała wówczas(...)lat. Nie pracowała, nie podejmowała żadnych prac dorywczych ani okazjonalnych. Nie miała żadnego źródła dochodów. Deklarowała, że poszukuje pracy. Była zarejestrowana jako bezrobotna od 2012r. Miała wykształcenie wyższe ekonomiczne. Pracowała kiedyś w handlu zagranicznym w dziale handlowym. Od 15 lat nie pracowała w zawodzie. Po rozwodzie pracowała przy tłumaczeniach, później nie podejmowała się nawet takich zadań.

Brak podjęcia jakiejkolwiek pracy A. Z. usprawiedliwiała depresją, nieleczoną z powodu braku środków. Chorowała też na chorobę H., a na leki i suplementy z nią związane wydawała miesięcznie ok. 100 zł.

A. Z. nie była chora psychicznie. Miała zaburzenia adaptacyjne o obrazie lękowo – depresyjnym. Okresowo występował u niej obniżony nastrój, apatia, czego podłożem była wówczas sytuacja rozwodowa. Te zaburzenia nie powodowały u A. Z. całkowitej niezdolności do pracy.

Jedynym źródłem utrzymania A. Z. były alimenty, które otrzymywała od S. Z. (1) na swoją rzecz w kwocie 500 zł miesięcznie. Ze względu na brak jakichkolwiek dochodów opodatkowanych nie składała deklaracji podatkowej za 2015r. Dodatkowo otrzymywała też zasiłek rodzinny w kwocie (...) zł, który z uwagi na przekroczenie dochodu od października 2016r. miał być obniżony.

A. Z. wraz z córką zamieszkiwała do końca czerwca 2016r. w jednopokojowym mieszkaniu o powierzchni 39 m^2 stanowiącym jej własność przy ul. (...). A. Z. sprzedała je za kwotę ok. 155.000 zł. Z podziału majątku dysponowała kwotą 155.000 zł. Nowe mieszkanie kupiła w stanie deweloperskim za kwotę 290.000 zł. W remoncie mieszkania pomogła jej matka, która wspierała ją finansowo. Matka A. Z. wzięła na raty sprzęt do nowego mieszkania córki i spłacała raty za ten sprzęt.

Koszty utrzymania mieszkania wynosiły: 500 zł czynsz, 220 zł prąd raz na dwa miesiące, 90 zł media. A. Z. opłacała też rachunek za swój telefon 70 zł miesięcznie oraz doładowywała telefon małoletniej M. za 5 zł, w miarę jej potrzeb.

A. Z. dowoziła córkę samochodem na dodatkowe zajęcia.

/dowód: wysokość opłaty za obiady w szkole – k. 170, decyzja o uznaniu za bezrobotną

– k. 171, decyzja o przyznaniu dodatku mieszkaniowego – k. 172,

przesłuchanie A. Z. – k. 311-314, 326-327, wyciąg bankowy – k.

286-298 akt III RC 985/15 Sądu Rejonowego w Toruniu,

opinia biegłego – k. 207-209 akt III RC 1480/13 Sądu Rejonowego w Toruniu/

S. Z. (1) miał w dacie podwyższenia alimentów na rzecz małoletniej córki (...) lat. Pracował jako przedstawiciel handlowy w firmie (...) sp. z o.o. Jego miesięczne wynagrodzenie wynosiło średnio ok (...)zł netto w 2014r., ok. (...)zł netto miesięcznie w 2015r. z której to kwoty potrącana była składka na ubezpieczenie grupowe oraz 100 zł za użytkowanie służbowego samochodu. Opłata pobierana z tytułu użytkowania służbowego samochodu była mu zwracana w formie premii. S. Z. (1) przysługiwała dodatkowa premia, która uzależniona była od wyrobienia planu sprzedażowego. Uzależniona była od ilości sprzedanego towaru, w zależności jego rodzaju. Określał to taryfikator premii.

W okresie od listopada 2014r. do października 2015r. S. Z. (1) otrzymał jedną premię w wysokości (...)zł i wynagrodzenie za czas urlopu w łącznej kwocie (...)zł, od listopada 2015r. do czerwca 2016r. premię w wysokości (...)zł.

W 2015r. S. Z. (1) osiągnął dochód w wysokości (...)zł, jak wynika z deklaracji podatkowej z 2015r.

Oprócz małoletniej M. Z. miał na utrzymaniu córkę Z., która miała (...) roku oraz syna L., który miał (...) miesiące.

S. Z. (1) wraz z żoną i dwójką dzieci mieszkał w domu jednorodzinnym. Na miesięczne koszty utrzymania domu składały się następujące opłaty: gaz 350-500 zł, prąd 130-150 zł, wywóz śmieci 25 zł, woda i ścieki 100 zł, internet, telewizja i telefon 100 zł, opłata za alarm przeciwwłamaniowy 44,90 zł. Do kosztów utrzymania domu dochodził też podatek gruntowy w wysokości 390 zł rocznie, kontrola dozoru technicznego – 500 zł rocznie oraz ubezpieczenie domu w wysokości 1 040 zł rocznie i abonament TV – 230 zł rocznie.

Do końca czerwca 2016r. S. Z. (1) zatrudniał opiekunkę dla małoletniej Z. za którą płacił 1 600 zł miesięcznie. Od września 2016r. małoletnia zaczęła chodzić do przedszkola, za które opłata wynosiła 470 zł miesięcznie. Żona S. Z. (1) uczyła się do egzaminu, który miała w listopadzie 2016r. w związku z czym S. Z. (1) zatrudnił opiekunkę od września 2016r., której płacił 1 200 zł miesięcznie. Na małego L. otrzymywał świadczenie rodzinne (...).

S. Z. (1) przy okazji realizowanych kontaktów z córką M., kupował jej ubrania, buty i inne prezenty. Małoletnia M. nie chciała zabierać rzeczy otrzymanych od taty do domu A. Z. mówiąc, że mama jej nie pozwala w tym chodzić lub wyrzuca na śmieci. S. Z. (1) kupił też córce aparat fotograficzny i tablet, ale małoletnia także nie chciała zabrać ich do domu. S. Z. (1) kupował też prezenty, które były wspólne dla całej rodziny, jak np. konsola. M. dostawała też kieszonkowe zarówno od ojca jak i od dziadków ojczystych i zabierała je do domu.

Małoletnia M. miała w domu ojca swój pokój, który był w pełni wyposażony i przygotowany do jej potrzeb.

Do stałych wydatków S. Z. (1) należały wówczas alimenty na M. w wysokości 800 zł miesięcznie oraz alimenty na byłą żonę A. Z. w kwocie 500 zł miesięcznie.

/dowód: rachunki związane z utrzymaniem domu – k. 91-94, 97-98, 103,

zaświadczenie o zarobkach pozwanego – k. 30, 192-193, potwierdzenie

przelewu wynagrodzenia – k.31-34, potwierdzenie spłaty w ramach podziału

majątku – k. 35-36, umowa kredytu hipotecznego – k. 37-45, akt notarialny –

k. 46-47, potwierdzenie spłaty pożyczek – k. 64-69, 71, potwierdzeniu przelewu

pożyczki – k. 70, PIT żony pozwanego za rok 2014 – k. 72-77, akt urodzenia

mał. L. Z. – k. 301, dokumentacja medyczna pozwanego – k. 84-

90, umowa ubezpieczenia – k. 95-96, paragony za zakup ubrań – k. 99-102,

zwolnienie lekarskie żony pozwanego – k. 159, zeznania świadka E.

Z.-J. – k. 163-164, zeznania świadka E. S. – k. 164-165,

PIT pozwanego za rok 2015 – k. 188-191, wyciągi z rachunków bankowych

pozwanego – k. 194-210, 211-282, opłata za przedszkole mał. Z. Z. (2) –

k. 302, przesłuchanie S. Z. (1) – k. 186-186v akt III RC 985/15

Sądu Rejonowego w Toruniu,

S. Z. (1) leczył się kardiologicznie.

/dowód: dokumentacja medyczna – k. 84-90 akt III RC 985/15 Sądu Rejonowego w

Toruniu/

Obecnie S. Z. (1) ma (...) lat. Podczas zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. w charakterze regionalnego kierownika sprzedaży, zarobki S. Z. (1) stopniowo malały – od początkowych (...)zł netto miesięcznie, poprzez kwotę (...)zł netto miesięcznie, następnie od 2017 roku - (...)zł miesięcznie. W związku z reorganizacją zakładu pracy, powód z dniem 31 stycznia 2018r. utracił dotychczasowe zatrudnienie w (...) Sp. z o.o. i stał się bezrobotnym. Kierownictwo zakładu – w związku z kolejną reorganizacją zakładu zamierzało zwolnić S. Z. (1), poszło mu jednak na rękę i by nie „psuć" świadectwa pracy wpisano w nim, iż stosunek pracy ustał w wyniku porozumienia stron. Ostatnia pensja wpłynęła na konto S. Z. (1) w lutym 2018r. Powód aktywnie szukał pracy, składał w wielu firmach swoje dokumenty aplikacyjne, poszukiwał pracy poprzez portal internetowy „pracuj.pl", „go work" i poprzez znajomych, ale jego wysiłki nie przyniosły żadnego rezultatu. W dniu 17 kwietnia 2018r. zarejestrował się w PUP w Toruniu, do dnia 17 kwietnia 2019r. otrzymywał zasiłek dla bezrobotnych. W okresie od 1.05.2018r. do 10.01.2019r. S. Z. (1) pobrał świadczenie dla bezrobotnych w kwocie (...)zł netto. Do chwili obecnej, powodowi nie udało się znaleźć stałego zatrudnienia, a jedynie prace dorywcze, z których średni dochód to kwota około (...)zł miesięcznie. S. Z. (1) w szukaniu stałego zatrudnienia był do tego stopnia zdesperowany, że mając ofertę pracy w firmie (...) na stanowisku przedstawiciela handlowego (z prowadzeniem samochodu służbowego do 3,5 tony), po przejściu szkoleń na to stanowisko, dla zdobycia tego zatrudnienia, próbował ukryć przed lekarzem swe schorzenia do wykonywania tej pracy - jednakże bezskutecznie. Orzeczenie lekarza z dnia 21 marca 2019r. wskazało, że wobec istnienia przeciwskazań zdrowotnych jest on niezdolny do wykonywania pracy na tym stanowisku. W okresie od stycznia do maja 2018r. S. Z. (1) pomagał koledze wyprzedawać rzeczy po zlikwidowanej szwalni, zarabiał wówczas ok. (...)zł miesięcznie; obecnie dorabia dorywczo u znajomych prowadzących piernikarnię, prowadzi tam warsztaty dla dzieci i zarabia od (...) do (...)zł miesięcznie. Praca ta kończy się z pierwszym dniem wakacji 2019r. Nie mając środków na opłacanie zobowiązań i utrzymanie własne S. Z. (1) zaciąga pożyczki u swojego ojca i żony, wynoszą one obecnie - odpowiednio - ok.(...)zł i ok. (...)zł. Obecnie S. Z. (1) stara się o uzyskanie renty, czeka na terminy badań i termin komisji ZUS.

Dowody: świadectwo pracy –k. 23-24 akt,

zaświadczenie o zarobkach – k. 25, 26 akt,

aneks do umowy o pracę – k. 27 akt,

potwierdzenie wykonania przelewu – k. 28 akt,

korespondencja w sprawie poszukiwań pracy – k. 29-36, 254-256 akt,

decyzja Starosty (...) – k. 37 akt,

potwierdzenie wykonania przelewu – k. 54-55 akt,

zaświadczenie z Urzędu Pracy – k. 223,

zeznania S. Z. (2) – k. 231v-232v

zeznania M. D. – k. 232v-233,

zeznania G. D. – k. 233-233v,

zeznania E. J. – k. 246-247,

zeznania S. Z. (1) – 257-258v

W ostatnim okresie czasu S. Z. (1) mocno podupadł na zdrowiu. Oprócz istniejących problemów kardiologicznych wymagających spokojnego trybu życia, cierpi na dolegliwości bólowe związane ze skoliozą kręgosłupa; latem ubiegłego roku zerwał więzadła w stawie kolanowym, ma uszkodzoną łękotkę, zmuszony był chodzić w ortezie, o kulach. Z powodu utrzymujących się problemów ze znalezieniem stałej pracy u S. Z. (1) pojawiły się problemy natury emocjonalnej, cierpi na zaburzenia depresyjno - lękowe, znajduje się pod opieką psychiatryczną, wymaga regularnej farmakoterapii i psychoterapii. Z racji schorzeń fizycznych S. Z. (1) wymaga rehabilitacji.

Na lekarstwa S. Z. (1) wydaje średnio ok. 200-300 zł miesięcznie, na wykupienie wielu zalecanych lekarstw i rehabilitację nie stać go już. Pomimo, iż zasadniczo S. Z. (1) leczy się w ramach NFZ, w związku z długimi okresami oczekiwań do specjalistów, zmuszony jest okresowo korzystać z prywatnej opieki lekarskiej, gdzie np. koszt wizyty u psychiatry wyniósł 150 zł.

Dowody: karta konsultacyjna – k. 56

wynik badania RTG – k. 57

dokumentacja lekarska – k. 225a-230, 244-245,

zeznania S. Z. (2) – k. 231v-232v

zeznania M. D. – k. 232v-233,

zeznania G. D. – k. 233-233v,

zeznania E. J. – k. 246-247,

zeznania S. Z. (1) – 257-258v

Oprócz małoletniej M. Z. powód, pozwany wzajemny ma na utrzymaniu córkę Z., która ma (...) lat oraz syna L., który ma (...) lata. Małoletnia Z. zapisana jest do przedszkola, za opłatą 500 zł miesięcznie, uczęszcza w nim na zajęcia z robotyki, tańce, angielski za dodatkową łączną opłatą 120 zł miesięcznie. Z zajęć dodatkowych dla syna S. Z. (1) zrezygnował, albowiem małoletni zbyt często chorował, a jego i żony nie było już stać na ten wydatek. Małoletni Z. i L. cierpią na alergie pokarmowe, pozostają na specjalistycznych dietach, spożywają produkty ekologiczne, warzywa, owoce. Małoletnia Z. i L. cierpią na atopowe zapalenie skóry, miesięczny łączny koszt leków na tę przypadłość to 200 zł. Pomimo, iż S. Z. (1) nie pracuje na etat, nie może na stałe zajmować się synem z powodów podejmowanego dorywczego zatrudnienia, stanu swego zdrowia – problemów z kręgosłupem, nogami, stanu zdrowia psychicznego. S. Z. (2) z uwagi na wspomniane kłopoty zdrowotne boi się zostawiać małoletniego samego z ojcem, zadecydowała, iż małoletnim L. zajmuje się na co dzień opiekunka, której koszt zatrudnienia to 1.500 złotych. Całkowity koszt utrzymania małoletniej Z. i L. pokrywa S. Z. (2), albowiem jej męża nie stać na utrzymanie tych dzieci.

Pozwany wraz z żoną i dwójką dzieci mieszka w domu jednorodzinnym będącym jego i żony współwłasnością. Na miesięczne koszty utrzymania domu składają się następujące opłaty: gaz ok. 330-400 zł, prąd ok. 200 zł, wywóz śmieci ok. 50 zł, woda i ścieki ok. 100,- zł, internet, telewizja i telefon ok. 100,- zł, opłata za alarm przeciwwłamaniowy 44,90 zł. Do kosztów utrzymania domu dochodzi też podatek gruntowy w wysokości 390,- zł rocznie oraz ubezpieczenie domu w wysokości 2.000 zł rocznie i abonament TV – 230,- zł rocznie. S. Z. (1) nie ma żadnych oszczędności, użytkuje stary samochód będący własnością jego żony oraz auto wzięte przez S. Z. (2) w leasing.

W październiku 2018r. zakończył się termin spłaty pożyczki zaciągniętej przez S. Z. (1) na zakup wyposażenia pokoju dla córki M..

Dowody:

faktura Vat z załącznikiem – k. 38-39 akt,

potwierdzenie wykonania przelewu –k, 40, 50,

faktury Vat – k. 41-44 akt,

harmonogram spłat pożyczki – k. 45-47 akt,

zeznania S. Z. (2) – k. 231v-232v

zeznania M. D. – k. 232v-233,

zeznania G. D. – k. 233-233v,

zeznania E. J. – k. 246-247,

zeznania S. Z. (1) – 257-258v

Na małoletniego L. jego matka otrzymuje świadczenie rodzinne (...) ; S. Z. (1) otrzymuje zwrot podatku na dzieci w kwocie ok. (...)zł rocznie.

S. Z. (1) przy okazji realizowanych kontaktów z córką M., kupuje jej ubrania, kupił jej telefon komórkowy, doładowuje małoletniej abonament telefoniczny, rzadziej niż niegdyś kupuje jej odzież i obuwie, w miarę możliwości zabiera córkę do kina, opłacił również połowę kosztów wycieczki szkolnej.

Dowody: potwierdzenie przelewu – k. 49

potwierdzenie wykonania doładowania – k. 58, 60-61,

paragony – k. 59

zeznania S. Z. (2) – k. 231v-232v

zeznania M. D. – k. 232v-233,

zeznania G. D. – k. 233-233v,

zeznania E. J. – k. 246-247,

zeznania S. Z. (1) – 257-258v

Małoletnia ma w domu pozwanego swój pokój, który jest w pełni wyposażony i przygotowany do jej potrzeb. W 2018r. S. Z. (2), w czasie gdy jej mąż miał jeszcze pracę, zaliczkowała na wakacje w Chorwacji. Rodzina zdecydowała się na ten wyjazd, pomimo utraty zatrudnienia przez S. Z. (1). Małoletnia M. Z. została przez ojca zaproszona na ten wyjazd. Łączny koszt tygodniowych wakacji dla 5 osób w Chorwacji wyniósł 9.000 zł, sfinansowany został przez żonę S. Z. (1). W tym roku S. Z. (1) nie było stać na wyjazd wakacyjny. S. Z. (1) utrzymuje córkę niemal w co drugi weekend, który M. spędza w domu ojca, gdzie ma do dyspozycji swój pokój. W okresie przygotowań do egzaminów licealnych małoletnia M. nie przyjeżdżała do ojca w ustalonych terminach kontaktów z taką częstotliwością, co niegdyś.

Do stałych wydatków S. Z. (1) należą też aktualnie alimenty na M. w wysokości 1050,- zł oraz alimenty na byłą żonę A. Z. w kwocie 500,- zł.

S. Z. (1) wydaje na własne wyżywienie kwotę ok. 300 zł miesięcznie, na higienę ok. 100 zł miesięcznie, ubrań stara się nie kupować.

Dowody: potwierdzenie wykonania przelewu – k. 50-53

dokumentacja fotograficzna – k. 224- 225,

zeznania S. Z. (2) – k. 231v-232v

zeznania M. D. – k. 232v-233,

zeznania G. D. – k. 233-233v,

zeznania E. J. – k. 246-247,

zeznania S. Z. (1) – 257-258v

A. Z., ma obecnie (...) lat, nie pracuje, nie podejmuje żadnych prac dorywczych ani okazjonalnych. Nie ma żadnego źródła dochodów. Deklaruje, że poszukuje pracy; w 2018r. była na rozmowie kwalifikacyjnej w przedmiocie pracy biurowej, w bieżącym roku starała się uzyskać pracę w zakresie segregacji dokumentów. Ma wykształcenie wyższe ekonomiczne, zna język angielski. Pracowała kiedyś w handlu zagranicznym w dziale handlowym. Od kilkunastu lat nie pracuje w zawodzie. Po rozwodzie pracowała przy tłumaczeniach, obecnie nie podejmuje się nawet takich zadań.

A. Z. choruje na chorobę H., a na leki i suplementy z nią związane wydaje miesięcznie ok. 30,- zł, powinna też przejść na dietę bezglutenową. W maju 2017r. podczas badań lekarskich, w wywiadzie lekarskim, wskazywała że miała kołatania serca, uczucie braku tchu, zasłabnięcia, od kilku lat depresję - wówczas nieleczoną farmakologicznie; rozpoznano u niej ból w gardle i klatce piersiowej oraz zaburzenia występujące pod postacią somatyczną – jako rozpoznanie współistniejące. W kwietniu 2018r. stwierdzono u niej niedosłuch obustronny, obustronne szumy uszne, niewydolność trąbek słuchowych. Z wywiadu od A. Z. wynikało wówczas, że leczona do tej pory była preparatem ginko bilboa. Wystawiając zaświadczenie lekarskie z dnia 20.11.2018r. lekarz psychiatra stwierdził, że A. Z. cierpi na zaburzenia depresyjne i lekowe, wymaga leczenia na oddziale nerwicowym i że w dacie wystawiania zaświadczenia nie jest zdolna do podjęcia pracy. Przed listopadem 2018r. A. Z. uczestniczyła w spotkaniach psychoterapeutycznych w Ośrodku (...) w B., psychoterapia prowadzona była raz w tygodniu przez okres 6 miesięcy. Zalecano wówczas kontynuację psychoterapii w orientacji psychoanalitycznej, co najmniej w częstotliwości dwa razy w tygodniu, w wymiarze długoterminowym, tj. kilkuletnim. Prowadzona terapia została wówczas przez A. Z. przerwana, albowiem godzina terapii kosztowała 90 zł, na co nie było jej stać. Orzeczeniem Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Toruniu z dnia 3.12.2018r. A. Z. zaliczona została do osób o stwierdzonym lekkim stopniu niepełnosprawności.

Jedynym źródłem utrzymania A. Z. są alimenty, które otrzymuje od pozwanego na swoją rzecz w kwocie 500,- zł miesięcznie.

A. Z. wraz z córką zamieszkiwała do końca czerwca 2016 r. w jednopokojowym mieszkaniu o powierzchni 39 m^2 stanowiącym jej własność przy ul. (...). A. Z. sprzedała je za kwotę ok. 155.000,- zł. Z podziału majątku dysponowała kwotą 155.000,- zł. Nowe mieszkanie na S. kupiła w stanie deweloperskim za kwotę 290.000,- zł. W remoncie mieszkania bardzo pomogła jej matka, która wspierała ją finansowo.

Obecne mieszkanie ma trzy pokoje i powierzchnię ponad 60 m^2. Koszty utrzymania mieszkania wynoszą miesięcznie: 430 zł czynsz (w czynszu jest koszt zużycia wody i ogrzewanie), 120-125 zł prąd, tv i internet łącznie ok. 95 zł. A. Z. opłaca też rachunek za swój telefon 18 zł miesięcznie oraz doładowuje telefon małoletniej M. za około 5 zł miesięcznie.

A. Z. wraz z córką żyją skromnie, zakupów żywnościowych dokonują w dyskontach, zakupy odzieżowe są skromne, często w lumpeksach. Na wyżywienie dla siebie i małoletniej M. Z. wydaje miesięcznie łącznie ok. 800 zł, przy czym 2/3 kosztów zakupów jedzenia przypada na małoletnią M.. Gdyby A. Z. stosowała się do zalecanej jej diety bezglutenowej, koszt zakupu jedzenia dla niej wzrósłby do kwoty ok. 500-600 zł miesięcznie. Koszt zaspokajania szeroko rozumianych potrzeb higienicznych A. Z. to ok. 100 zł miesięcznie.

A. Z. wciąż jest właścicielką samochodu marki T. (...), o obecnej wartości rynkowej ok. 4.500 zł. W roku 2018 A. Z. wraz z córką wyjechały na tydzień wakacji do Portugalii za łączną kwotę 2.800 zł. Ani A. Z., ani małoletnia M. Z. nie mają majątku mogącego przynosić im jakikolwiek dochód. A. Z. otrzymuje miesięcznie (...) zł zasiłku wychowawczego oraz kwotę (...) zł zasiłku rodzinnego. Jej zadłużenie w Banku (...) wynosi ok. 1800 zł.

Dowody: potwierdzenia przelewów – k. 125-131,133-137,

Paragony – k. 132,

Zaświadczenia lekarskie – k. 181, 204, 207, 238

Historia choroby –k. 182, 205, 206

Zaświadczenie z Banku (...) – k. 184,185-186,

Orzeczenie o stopniu niepełnosprawności – k. 203

Zeznania A. Z. – k. 258v-260

Obecnie małoletnia M. Z. ma ukończone (...) lat, kończy naukę w klasie (...), starała się o przyjęcie do dobrego liceum ogólnokształcącego w Toruniu. W okresie poprzedzającym egzaminy końcowe w dotychczasowej szkole, M. Z., pomimo iż była bardzo dobrą uczennicą, korzystała w szerokim zakresie z kursów dokształcających, w szerokim zakresie pomagała jej w nauce matka. Okres przygotowawczy do egzaminów do liceum był bardzo intensywny, A. Z. powątpiewając w umiejętności i zdolności córki, poświęcała jej dużo czasu w przygotowaniach do egzaminów, zapewniła pomoc korepetytorów z przedmiotów egzaminacyjnych, zapisała na korepetycje z języka obcego, kupowała dużo pomocy książkowych, edukacyjnych, repetytoriów w trosce, by córka dostała się do wymarzonego liceum. Po okresie udzielania korepetycji M. Z. z geografii – których koszt potrafił wynieść 360 zł miesięcznie; z języka polskiego, - których koszt wynosił 80 zł tygodniowo, z matematyki i fizyki – których koszt wynosił 300 zł miesięcznie, z języka angielskiego, małoletnia M. Z. wystartowała w olimpiadach, zdała egzaminy; najprawdopodobniej dostanie się do dobrego liceum do którego aplikowała. Z racji dwujęzyczności klasy do której aplikowała, problemów z językiem angielskim, winna obecnie dokształcać się jedynie w ramach tego przedmiotu. Obecnie korepetycje z języka polskiego, geografii, fizyki, matematyki nie są już małoletniej potrzebne; były one konieczne jedynie w okresie przygotowywań do olimpiad, a następnie do egzaminów. Roczny kurs języka angielskiego w szkole (...), do której małoletnia dotąd uczęszczała to koszt 1100-1200 zł, droższe są korepetycje u native speakera, ich koszt to kwota 60 zł tygodniowo, wyjazd na obóz językowy to wydatek rzędu 2.000 zł. W okresie przygotowań do egzaminów korepetycje dla małoletniej finansowała w dużej części jej babcia, która przeznaczyła na ten cel kwotę 2.000 zł, dodatkowo pomagała wnuczce darowując jej 100-200 zł miesięcznie na jej potrzeby. A. Z. wraz z córką w okresie wakacji wyjeżdżają na okres 3-4 tygodni do babci małoletniej, pozostają wówczas na jej utrzymaniu. Małoletnia M. chodzi na basen - w ramach zajęć szkolnych, nieodpłatnie; zrezygnowała z uczestnictwa w harcerstwie i z zajęć plastycznych, chciałaby jednak uczestniczyć w zajęciach grafiki komputerowej, których kosztu A. Z. nie potrafiła wskazać.

Małoletnia M. Z. jest dzieckiem zasadniczo zdrowym, choć cierpi na nadwagę – sugerowany był jej obóz odchudzający; od grudnia 2018r. miała dwukrotne problemy z uchem - leczyła się w ramach NFZ, jednak trzeba było wykupić lekarstwa za kwotę ok. 150 zł; w ramach NFZ leczy się stomatologicznie, w związku z problemami ze zgryzem zalecana jest jej szyna relaksacyjna zakładana na noc, ma problemy ze wzrokiem.

Małoletnia M. jest obecnie uczennicą (...) klasy szkoły podstawowej. Wyjeżdża na wycieczki szkolne (jedna z wycieczek - 420, wycieczka do W. wraz z kieszonkowym – 100 zł), uczestniczy w imprezach okolicznościowych organizowanych w szkole, takich jak Dzień Nauczyciela, Dzień Chłopaka, wyjeżdża na zawody sportowe, wychodzi do kina i teatru. Koszt opłat składek szkolnych i szeroko rozumianej aktywności szkolnej (100 zł) wraz z wyjazdami to ok. 145 zł miesięcznie. Małoletnia M. otrzymuje także od mamy kieszonkowe w kwotach od 30 – 50 zł miesięcznie. Pozostałe koszty zaspokajania usprawiedliwionych potrzeb małoletniej M. Z. wynoszą miesięcznie: wyżywienie – ok. 530 zł (2/3

z kwoty 800 zł; małoletnia nie je już obiadów w szkole), odzież i obuwie – ok. 200 zł, artykuły higieniczne – ok. 100 zł. W 2018r. małoletnia wyjechała wraz z mamą do Portugalii – koszt wyjazdu przypadający na nią wyniósł 1400 zł.

Dowody: korespondencja dot. korepetycji – k. 138,143-144

potwierdzenia przelewów – k. 139-140, 145-146

faktury – k. 141-142, 242-243

korespondencja ze szkołą – k. 147-167,

korespondencja ze S. Z. (1) – k. 168-171,174-177, 183

historia choroby – k. 217

paragony – k. 217,240-241

skierowanie do poradni specjalistycznej – k. 239

zeznania A. Z. – k. 258v

Sąd zważył co następuje:

Stan faktyczny w sprawie sąd ustalił w oparciu o dowody przesłuchania świadków S. Z. (2), M. D., G. D., E. Z., dowód z przesłuchania stron, a także z dowody z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy dołączonych przez strony, jak też z dokumentów z akt sprawy III RC 985/15 Sądu Rejonowego w Toruniu i III RC 1480/13 Sądu Rejonowego w Toruniu.

Sąd uznał za wiarygodne dowody z akt spraw III RC 1480/13 Sądu Rejonowego w Toruniu i III RC 985/15 Sądu Rejonowego w Toruniu (orzeczenia sądu, ugody, opinia biegłego) bowiem są to dokumenty urzędowe, których autentyczności nie kwestionowała żadna ze stron postępowania.

Sąd dał wiarę także dowodom z dokumentów złożonych do akt sprawy przez strony, bowiem żadna ze stron nie kwestionowała ich autentyczności ani prawdziwości zawartych w nich informacji.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania stron, bowiem w przeważającej części były one potwierdzone dowodami z dokumentów zaliczonych w poczet materiału dowodowego, w pozostałej części były logiczne i konsekwentne. Zeznania S. Z. (1) znalazły potwierdzenie w wiarygodnych zeznaniach świadków S. Z. (2), M. D., G. D., E. Z..

Sąd uznał za wiarygodne zeznania świadków S. Z. (2), M. D., G. D., E. Z. w zakresie zmian w sytuacji zdrowotnej, życiowej, materialnej S. Z. (1), bowiem były one spójne, wzajemnie zbieżne, szczere, zgodne z zeznaniami S. Z. (1) oraz przedłożonymi przez niego dokumentami.

Mając na uwadze ustalony stan faktyczny na podstawie zebranego i ocenionego materiału dowodowego Sąd uznał, że powództwo S. Z. (1) kierowane przeciwko A. Z. zasługuje na częściowe uwzględnienie, jego powództwo przeciwko małoletniej M. Z. zasługuje na uwzględnienie w całości, powództwa małoletniej M. Z. i A. Z. przeciwko niemu, jako niezasadne, na uwzględnienie nie zasługują.

Zgodnie z art. 133 § 1 k.r.o rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Przepis art. 135 § 1 k.r.o. wskazuje przy tym, że zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego.

Alimenty na rzecz A. Z. zasądzone zostały na mocy art. 60 § 2 k.r.o., zgodnie z którym jeżeli jeden z małżonków został uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia, a rozwód pociąga za sobą istotne pogorszenie sytuacji materialnej

małżonka niewinnego, sąd na żądanie małżonka niewinnego może orzec, że małżonek wyłącznie winny obowiązany jest przyczyniać się w odpowiednim zakresie do zaspokajania usprawiedliwionych potrzeb małżonka niewinnego, chociażby ten nie znajdował się w niedostatku.

Zgodnie natomiast z art. 138 k.r.o. w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. W myśl art. 61 kro z zastrzeżeniem przepisu art. 60 kro do obowiązku dostarczania środków utrzymania przez jednego z małżonków rozwiedzionych drugiemu stosuje się odpowiednio przepisy o obowiązku alimentacyjnym między krewnymi.

Przez zmianę stosunków rozumie się zmianę usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego albo zmianę w zakresie możliwości zarobkowych zobowiązanego do alimentacji, wskutek czego ustalony zakres obowiązku alimentacyjnego wymaga skorygowania przez stosowne zwiększenie albo zmniejszenie wysokości świadczeń alimentacyjnych.

Potrzeby uprawnionego oraz możliwości zobowiązanego ulegają zmianie, tym samym może ulegać zmianie wysokość alimentów. Dlatego w razie zmiany stosunków zarówno uprawniony, jak i zobowiązany mogą żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Zmiana stosunków może prowadzić do uchylenia obowiązku alimentacyjnego bądź do podwyższenia lub obniżenia alimentów. Dla stwierdzenia, czy nastąpiła zmiana stosunków w rozumieniu art. 138 kro, należy brać pod uwagę, czy istniejące warunki i okoliczności - na tle sytuacji ogólnej - mają charakter trwały, dotyczą okoliczności zasadniczych, ilościowo znacznych i wyczerpują te przesłanki, które w istotny sposób wpływają na istnienie czy zakres obowiązku alimentacyjnego. Zmiana orzeczenia dopuszczalna jest tylko w razie zmiany stosunków powstałych po jego wydaniu (por.: uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 23 października 1954 r., I CO 41/54). Podwyższenie alimentów następuje wówczas, gdy zwiększeniu uległy potrzeby uprawnionego albo wzrosły możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego, obniżenie zaś – gdy zmniejszeniu uległy potrzeby uprawnionego, lub nawet gdy potrzeby te wzrosły, jednak jednocześnie zmalały możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego.

W sprawie nie ulegało wątpliwości, że ani małoletnia M. Z., ani A. Z. nie mają majątku, który przynosiłby dochód przeznaczony na utrzymanie każdej z nich.

Małoletnia M. Z. ma obecnie (...) lat, kończy naukę w szkole podstawowej i zamierza rozpocząć naukę w liceum.

Na wydatki związane z zaspokajaniem usprawiedliwionych potrzeb małoletniej powódki w skali miesiąca składają się koszty związane:

- ze szkołą (wyprawka, opłaty, wyjścia klasowe do kina, teatru, wycieczki) - ok. 145 zł,

- z nauką języka angielskiego 266 zł (przy założeniu kontynuacji nauki w szkole (...) – 1200 zł rocznie/12 miesięcy, i wyjazdu na obóz językowy – 2000 zł rocznie/12 miesięcy)

- z wyżywieniem – ok. 530 zł,

- z zakupem odzieży i obuwia (pewne elementy odzieży M. dostaje także od ojca) – 200 zł,

- z wydatkami higienicznymi – 100 zł,

- z wyjazdami wakacyjnymi (nawet zagranicznymi, jak np. Portugalia) – ok.120 zł,

- z leczeniem (problemy laryngologiczne, stomatologiczne, ze wzrokiem, suplementacja, choroby okresowe) – ok. 100 zł,

- z opłatami za prąd ok. 60-65 zł (120-125/2),

- z opłatami za internet i Tv – ok. 50 zł (95 zł/2),

- z opłatami telefonicznymi – ok. 5 zł,

Reasumując, A. Z. wykazała, że koszty utrzymania M. Z., szeroko zakrojone, z uwzględnieniem zaspokajania elementarnych, ale także i związanych z zaspokajaniem potrzeb kulturalnych i wypoczynku wynoszą ok. 1600-1700 zł miesięcznie. Sąd nie uwzględnił tu kosztów czynszu mieszkaniowego, uznając, iż jest to wydatek obciążający A. Z. – opłaty czynszowe są bowiem niezależne od ilości osób zamieszkujących w mieszkaniu, A. Z. nawet mieszkając sama i tak by je ponosiła; nie uwzględnił Sąd również ponoszonych w przeszłości wydatków związanych z przygotowaniem małoletniej M. Z. do olimpiad i egzaminów związanych z dostaniem się do liceum. Małoletnia M. Z. jest dobrą uczennicą i tak szeroko zakreślona pomoc korepetytorów – przy jednocześnie deklarowanej przez samą A. Z. pomocy córce w nauce - niegdyś potrzebna, obecnie zbyteczna, nie jest więc na chwilę obecną wydatkiem usprawiedliwionym. Cel jakiemu miały służyć tak rozbudowane korepetycje został osiągnięty. Małoletnia zrezygnowała z dodatkowych zajęć na basenie, nie jest już harcerką, nie uczestniczy w zajęciach plastycznych. Paradoksalnie, ale powyższe ustalenia pozwoliły uznać, iż w chwili obecnej – pomimo dorastania małoletniej M. i upływu ponad 2 lat od ostatniego orzeczenia o alimentach dla niej, koszt zaspokajania usprawiedliwionych jej potrzeb nie zmienił się znacząco. Już ta tylko konstatacja pozwala uznać powództwo małoletniej powódki o podwyższenie alimentów – na mocy art. 138 za bezpodstawne.

Dotąd te potrzeby zaspokajał jej ojciec – do kwoty 1050,- zł plus dodatkowo dokonywał zakupów ubrań, kupił i doładowuje telefon, sprawił, że małoletnia wyjechała z nim do Chorwacji oraz utrzymywał córkę przez co drugi weekend, który M. spędza w domu ojca, gdzie ma swoje miejsce. W pozostałym zakresie potrzeby córki zaspokajała matka, która bez wątpienia czyniła zdecydowanie większe osobiste starania o utrzymanie i wychowanie M., realizując poprzez to część swego obowiązku alimentacyjnego.

W ocenie Sądu od 29 maja 2015r. – od daty uprawomocnienia się orzeczenia o alimentach dla A. Z. nie zmieniła się znacząco struktura wydatków ponoszonych przez nią na własne utrzymanie. Od daty ustalenia alimentów, A. Z. zmieniła mieszkanie na większe, nadal jest właścicielką tego samego pojazdu; w dalszym ciągu występują u niej te same co wcześniej schorzenia.

A. Z. wykazała, że obecnie ponosi opłaty czynszowe w kwocie 430 zł miesięcznie, ponosi część kosztów związanych z użytkowaniem mieszkania opłacając co miesiąc energię elektryczną kwotą ok. 60-65 zł , telewizję i internet kwotą ok. 50 zł, własny telefon – ok. 18 zł. Na wyżywienie własne A. Z. wydaje miesięcznie ok. 270 zł (1/3 z 800 zł), na środki higieny ok. 100, na suplementy ok. 30 zł, ubrania nosi po córce. Przyjmując, iż A. Z. raz w roku wyjeżdża na wakacyjny urlop (1400 zł Portugalia), rozbicie tego wydatku na 12 miesięcy daje kwotę 116 zł. Ponoszone przez A. Z. wydatki na własne utrzymanie wynoszą więc około 1100 zł miesięcznie. Uzyskiwane dochody nie pozwalają jej na zaspokajanie usprawiedliwionych jej potrzeb związanych głównie z ochroną zdrowia – psychicznego i fizycznego (wynoszących odpowiednio ok. 720 zł miesięcznie i ok. 230-300 zł – dieta bezglutenowa). A. Z. nie ma żadnego dochodu poza alimentami od byłego męża w wysokości 500,- zł, okresowo pomagała jej matka, która przekazywała jej pieniądze dla małoletniej M.. Choć zgodnie z art. 135§3^2 pkt 3 kro kwota 500 złotych otrzymywanego świadczenia wychowawczego na córkę M. nie wpływa na zakres świadczeń alimentacyjnych, o jej istnieniu nie należy jednak zapominać.

Niemniej jednak, zdaniem Sądu, A. Z. pomimo, iż cierpi głównie na dolegliwości natury emocjonalnej, nie wykorzystuje swoich możliwości zarobkowych. Choroba H. jakkolwiek wymaga leczenia, nie wpływa zasadniczo na zdolność do pracy, zaburzenia o charakterze emocjonalno - depresyjnym również nie odbierają A. Z. możliwości zarobkowania. Trzeba tu podkreślić, że od rozwodu rodziców małoletniej M. Z. upłynęło ponad 10 lat i usprawiedliwianie braku zatrudnienia występującymi u A. Z. schorzeniami, jest w dużej mierze – zdaniem Sądu - wyolbrzymiane. Bez wątpienia A. Z. wymaga leczenia, jednakże wbrew jej twierdzeniom i dołączonym dokumentom (jak np. zaświadczenie lekarskie z 20.11.2018r. – k. 204, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności z – k. 203), nie jest ona osobą niezdolną do wykonywania zatrudnienia.

Zaświadczenie lekarskie z 20.11.2018r. stwierdza jedynie, że w dacie jego wydania A. Z. nie była zdolna do podjęcia pracy, nadto do uprawnień lekarza psychiatry nie należy orzekanie o tym, czy osoba chora jest zdolna do

podjęcia pracy. Nie ma także podstaw do zrównania przedłożonego przez A. Z. orzeczenia o zaliczeniu do stopnia niepełnosprawności lekkiego do orzeczenia o niezdolności do pracy, o niezdolności do samodzielnej egzystencji czy o celowości przekwalifikowania. Znajduje to potwierdzenie w orzecznictwie sądowym. W wyroku z dnia 4 lutego 2010 r. Sąd Najwyższy stwierdził, że „osoba, która ze względów dotyczących rehabilitacji uzyskała orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności nie staje się tylko z mocy tego orzeczenia osobą całkowicie niezdolną do pracy, z pominięciem warunków całkowitej niezdolności do pracy określonych w ustawie z 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych". W wyroku z dnia 17 lutego 2009 r. Sąd Najwyższy orzekł, że „niepełnosprawność nie jest odpowiednikiem niezdolności do pracy rozumianej jako utrata zdolności do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i brak rokowań co do odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu (art. 12 ust. 1 ustawy z 1998 r. o emeryturach i rentach), gdyż zdefiniowana została jako spowodowana naruszeniem sprawności organizmu niezdolność do wypełniania ról społecznych". W wyroku z dnia 26 lipca 2001 r. Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził, że „orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wydane w trybie przepisów ustawy z 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych nie jest równoznaczne z orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS wydanym w trybie przepisów ustawy z 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Nie wywiera zatem skutków prawnych, jakie ustawa łączy z orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS".

Orzeczenia wydawane przez lekarza orzecznika ZUS służą innym celom niż orzeczenia o niepełnosprawności. Cele te w pierwszej kolejności wiążą się z zabezpieczeniem osoby niezdolnej do pracy lub do samodzielnej egzystencji przed negatywnymi skutkami tych stanów w sferze zarobkowej. Sposobem tego zabezpieczenia są różnego rodzaju świadczenia, przede wszystkim o charakterze pieniężnym, stąd znane określenie „orzecznictwo dla celów rentowych". Natomiast inne skutki powoduje wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Generalnie skupiają się one wokół objęcia osoby niepełnosprawnej systemem rehabilitacji zawodowej i społecznej, przez który ma nastąpić możliwie pełne włączenie osoby niepełnosprawnej do życia społecznego, stąd określenie „orzecznictwo dla celów pozarentowych".

W świetle powyższych rozważań uznać należało, że każda osoba niezdolna do pracy jest osobą niepełnosprawną, jednak nie każda osoba niepełnosprawna jest niezdolna do pracy. Dzieje się tak dlatego, że niepełnosprawność może dotyczyć innej sfery życia społecznego niż ta związana z wykonywaniem pracy zarobkowej. Skutkiem niezdolności do wypełniania ról społecznych może być, ale nie musi, niezdolność do pracy.

Zdaniem Sądu, A. Z. ograniczyła się jedynie do podniesienia kilku twierdzeń co do swojej sytuacji w zakresie własnych możliwości zarobkowych, niepopartych w większości materiałem dowodowym, który miałby wykazać, czy choćby uprawdopodabniać brak tych możliwości zarobkowych, w szerokim zakresie domagając się natomiast ustalenia możliwości zarobkowych S. Z. (1) na dotychczasowym, wysokim poziomie. W ocenie Sądu ani w jednym, ani w drugim przypadku A. Z. nie ma pełni racji.

Zakres dysfunkcji wynikających z naruszonej sprawności organizmu A. Z. powoduje istotne obniżenie zdolności do wykonywania pracy w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych do niej kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością fizyczną i psychiczną, nie oznacza to jednak, iż dysfunkcje te powodują istotne obniżenie zdolności do wykonywania prac o innych, niższych niż posiadane przez A. Z. kwalifikacje zawodowe. Już tylko wykazując istnienie na (...) rynku pracy - ofert pracy, które mógłby podjąć S. Z. (1), dała A. Z. dowód tego, że i dla niej takowe oferty pracy - jak choćby robotnika do pracy lekkiej (k. 214), czy pracownika stacji paliw (k.216) - istnieją.

Orzecznictwo Sądu Najwyższego jest zgodne co do tego, że możliwości zarobkowe osoby zobowiązanej nie wynikają z faktycznie osiąganych zarobków i dochodów, ale stanowią środki pieniężne, które osoba zobowiązana może i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności, stosownie do swych sił umysłowych i fizycznych (por. np. orzeczenie SN z 9.01.1959r., III CR 212/59, OSPiKA 1960/2, poz. 41, uchwała pełnego składu SN – Izby Cywilnej i Administracyjnej z 16.12.1987r., III CZP 91/86, OSNCP 1988/4, poz. 42, wyrok SN z 22.06.2007r., II UK 229/06, LEX nr 422753). W uzasadnieniu uchwały składu 7 sędziów z 26.05.1995r., III CZP 178/94, LEX nr 4233, SN podkreślił, że „ustalenie możliwości zarobkowych (majątkowych) zobowiązanego do alimentacji ma często charakter hipotetyczny,

gdyż kryterium takich możliwości nie zawsze są zarobki osiągane aktualnie przez zobowiązanego, lecz sama zdolność do uzyskania wyższego wynagrodzenia. Jeżeli zatem - najczęściej – wysokość alimentów sąd ustala na podstawie zarobków otrzymywanych przez pozwanego, to nie dlatego, że pomija dyspozycję art.135§1 kro, lecz z tej racji, że zarobki te odpowiadają możliwościom zobowiązanego. Prowadzi to do konkluzji, że poza całokształtem okoliczności faktycznych, które w sprawie o alimenty sąd obowiązany jest wziąć pod uwagę, istnieje pewna sfera ocen, które odnoszą się do przypuszczenia, domysłu, a nie do faktów jako okoliczności rzeczywistych". W ocenie Sądu - w zakresie możliwości zarobkowych A. Z. mieści się uzyskiwanie wynagrodzenia w kwocie co najmniej najniższej płacy krajowej, w granicach od 1630 zł do ok. 2.000 zł netto miesięcznie. W zakresie tak ustalonych możliwości zarobkowych A. Z. w porównaniu do czasu gdy zasądzane były dla niej alimenty, nastąpił niewielki wzrost jej możliwości zarobkowych o ok. 130-500 zł.

Zasady doświadczenia życiowego pozwalają przyjąć, iż obecny rynek pracy jest rynkiem pracownika i to pracodawcy bezskutecznie poszukują pracowników, często musząc posiłkować się nawet zatrudnianiem obcokrajowców. Poziom bezrobocia w Polsce jest najniższy od wielu lat. Poszukując pracowników, nawet do prac mało kwalifikowanych, pracodawcy oferują często płacę przewyższającą najniższe wynagrodzenie. Przyjmując nawet za prawdziwą treść zeznań A. Z., iż od lat nie pracuje w wyuczonym zawodzie, istnieją z pewnością oferty pracy w innych zawodach, nawet dla osób o niższych niż posiadane przez A. Z. kwalifikacjach, z wynagrodzeniem wyższym niż najniższa krajowa.

Trudno dać wiarę temu, żeby A. Z. przez szereg lat nie potrafiła znaleźć dla siebie choćby dorywczej, okazjonalnej pracy. Mając wyższe wykształcenie, doświadczenie w dotychczas wykonywanej pracy, znając język angielski, mogłaby udzielać korepetycji z tego języka, w szerokim zakresie, w dogodnych dla siebie godzinach. A. Z. tłumaczy także, że wiele się zmieniło od kiedy ostatnio pracowała, ale nie robi nic w tym kierunku żeby swoje braki wiedzy i doświadczenia uzupełnić. Trzeba podkreślić, że A. Z. ma wyższe wykształcenie, zajmowała się tłumaczeniami z języka angielskiego, i choć nie ma uprawnień tłumacza przysięgłego, zna ten język obcy bardzo dobrze. Jednak nawet brak ofert pracy w zawodzie nie wyklucza podjęcia jakiejkolwiek pracy, może mniej prestiżowej, może poniżej kwalifikacji zawodowych, ale jednak dającej choćby niewielki dochód, w granicach przekraczających wspomniane minimalne krajowe wynagrodzenie.

Analizując strukturę dochodów (500 zł alimentów) i wydatków A. Z. uznać należało, że pieniądze łożone przez S. Z. (1) na rzecz małoletniej ich córki, A. Z. przeznaczała przynajmniej w części - także na swoje utrzymanie, ograniczając w ten sposób możliwość zaspokajania usprawiedliwionych potrzeb samej małoletniej. Podnoszona przez A. Z. okoliczność, iż małoletnia M. ma prawo do życia na poziomie podobnym do poziomu życia dzieci S. Z. (1) z drugiego małżeństwa, jest jak najbardziej trafna. Co więcej, M. Z. ma prawo do życia na poziomie nawet znacznie przewyższającym poziom życia dzieci S. Z. (3), pamiętać jednak należy o tym, że w chwili obecnej S. Z. (1) nie stać nawet w najmniejszym stopniu na finansowe utrzymanie dzieci z drugiego małżeństwa, a dotychczasowy – zdaniem A. Z. – wysoki poziom życia, zapewnia im własnym ciężkim staraniem, wyłącznie ich matka. Łożenie na rzecz małoletniej M. Z. kwoty 800 zł miesięcznie i tak czyni to małoletnie dziecko niejako uprzywilejowanym w stosunku do dzieci S. Z. (1) z drugiego małżeństwa, które alimentuje on w niewielkim zakresie poprzez czynienie jedynie starań o ich wychowanie.

Zarówno od daty uprawomocnienia orzeczenia Sądu Okręgowego w Toruniu w przedmiocie alimentów na rzecz A. Z., jak i od uprawomocnienia orzeczenia Sądu Rejonowego w Toruniu podwyższającego alimenty należne małoletniej M. Z. znacząco, w sposób trwały i istotny, z kilku co najmniej powodów zmieniła się na niekorzyść sytuacja majątkowa i zarobkowa S. Z. (1). Po dacie zasądzenia alimentów na rzecz A. Z., urodził się małoletni syn L., wobec którego S. Z. (1) zobowiązany jest alimentacyjnie. Dodatkowo po ustaleniu obowiązku alimentacyjnego wobec A. Z., gdzie możliwości zarobkowe S. Z. (1) wynosiły ok. (...)zł netto miesięcznie i po podwyższeniu obowiązku alimentacyjnego wobec małoletniej M. Z., gdzie możliwości zarobkowe S. Z. (1) wynosiły ok. (...)zł netto miesięcznie, obecne zarobki S. Z. (1) wynoszą obecnie maksymalnie ok. 1.500 zł netto. Pozwany poszukuje stałej, dobrze płatnej pracy, jednakże starania te okazują się bezskuteczne. Zaangażowanie S. Z. (1) w poszukiwaniu pracy jest znaczące, rzeczywiste, wykazane zostało zeznaniami powołanych przez niego świadków i dołączonymi dokumentami; jest ono zdecydowanie bardziej przekonywujące od deklarowanego przez A. Z. poszukiwania zatrudnienia. Bez wątpienia stwierdzone u S. Z. (1) schorzenia – powstałe lub ujawnione już po dacie obu orzeczeń Sądów w zakresie osób uprawnionych do alimentacji

- w sposób znaczący ograniczają możliwość znalezienia pracy, a tym samym ograniczają jego możliwości zarobkowe. Ograniczają, co nie znaczy, że S. Z. (1) ich nie ma. Odwołując się do wyżej poczynionych rozważań dotyczących możliwości zarobkowych stron zobowiązanych do alimentacji, ustalania kryteriów i przesłanek do uznania zdolności do pracy i osiągania określonej kwoty zarobków, Sad uznał, iż S. Z. (1) posiada możliwości zarobkowe na poziomie ok. 2550 zł, a więc na poziomie podobnym do poziomu ostatniego wynagrodzenia podczas zatrudnienia w K.. S. Z. (1) ma doświadczenie w pracy przedstawiciela handlowego, w toku działalności zawodowej piął się po szczeblach kariery, pracę utracił stosunkowo niedawno, poszukuje pracy na stanowiskach oferujących podobne wynagrodzenie. Podobnie jak i A. Z. jest on obecnie osobą schorowaną, podobnie cierpi na schorzenia natury emocjonalnej – tu związanej z utratą zatrudnienia i możliwości zapewnienia utrzymania rodzinie, dodatkowo od długiego ograniczony jest w możliwości świadczenia pracy z uwagi na problemy natury fizycznej (skolioza, problemy z poruszaniem). Nie ma jednak S. Z. (1) orzeczenia o niezdolności do pracy, zatem uprawnionym – zdaniem Sądu było - przyjęcie jego możliwości zarobkowych na wyżej wskazanym poziomie, pomimo uzyskiwanego obecnie dochodu z prac dorywczych na poziomie 1.500 zł. Biorąc pod uwagę, że S. Z. (1) otrzymuje rocznie zwrot podatku za dzieci w kwocie (...)zł, do kwoty ustalonych możliwości zarobkowych doliczyć należy kwotę ok. 200 zł miesięcznie uzyskiwaną także z tego tytułu. S. Z. (1) pomimo utrat pracy starał się realizować swoje obowiązki alimentacyjne wobec byłej żony i małoletniej M. Z. możliwie długo, zapożyczał się więc u ojca i żony starając się sprostać swym zobowiązaniom i utrzymywać się we własnym zakresie. Możliwości zaciągania zobowiązań wobec osób trzecich ma jednak ograniczone, a obciąża go obecnie obowiązek spłaty wcześniej zaciąganych pożyczek. Zmianie uległa także sytuacja zdrowotna S. Z. (1), który w zdecydowanie większym niż dotychczas zakresie powinien ponosić koszty leczenia własnego, na które obecnie w dużej mierze go nie stać.

Przy tak ustalonym poziomie możliwości majątkowych i zarobkowych S. Z. (1), należało również brać pod uwagę, koszty jakie ponosi on w związku z utrzymaniem własnym i innych osób uprawnionych do alimentacji przez niego. Biorąc pod uwagę, że S. Z. (2) spłaca kredyt hipoteczny zaciągnięty w związku z wykupieniem części nieruchomości S. Z. (1) dla celów możliwości spłaty zobowiązań wynikających z podziału majątku wspólnego byłych małżonków i utrzymuje w całości małoletnie dzieci, minimalny koszt utrzymania S. Z. (1) – przy założeniu, iż ponosi on czwartą część kosztów utrzymania i eksploatacji domu wynosi ok. 1000 zł. Pozostając przez dość długi okres bez stałego zatrudnienia pozwany zapożyczał się i do zwrotu ojcu i małżonce pozostaje mu kwota ok. 8.000-9.000 zł. W ocenie Sądu biorąc pod uwagę możliwości zarobkowe i majątkowe S. Z. (1) oraz jego stałe miesięczne wydatki (udział w kosztach utrzymania domu, utrzymanie siebie (żywność, higiena, rzeczy osobiste, lekarstwa), utrzymanie dwójki małych dzieci (także udział w kosztach utrzymania domu, przedszkole, wyżywienie, ubrania, leki, zabawki, opiekunka) oraz zobowiązanie alimentacyjne wobec małoletniej M. Z., pozwany jest zdolny do płacenia na rzecz A. Z. alimentów w wysokości 200 zł miesięcznie, o czym na mocy art. 138 kro w zw. z art. 61 kro orzeczono jak w punkcie I wyroku. Porównanie sytuacji materialnej A. Z. z tym położeniem, które by istniało, gdyby rozwód nie został w ogóle orzeczony i gdyby małżonkowie kontynuowali pożycie również nakazywało obniżenie do wspomnianej wysokości alimentów od S. Z. (1) na rzecz A. Z..

W ocenie Sądu w pozostałej części powództwo S. Z. (1) przeciwko A. Z. nie zasługiwało na uwzględnienie, dlatego na podstawie art. 138 kro w zw. z art. 61 kro orzeczono jak w punkcie II wyroku. Obniżenie alimentów na rzecz małoletniej M. Z. z kwoty 1050 zł miesięcznie ustalonej na mocy wyroku Sądu Rejonowego w Toruniu do kwoty obecnie po 800 zł, poczynając od dnia 2.08.2019r. nastąpiło na mocy art. 138 kro. W ocenie Sądu S. Z. (1) nie ma możliwości finansowych płacenia wyższych alimentów na córkę M., bowiem wykorzystując swe możliwości zarobkowe musi zaspokoić usprawiedliwione potrzeby nie tylko małoletniej M., ale także jej matki, dwójki małoletnich dzieci z obecnego małżeństwa, a także swoje własne. Do tego dochodzą oczywiście koszty utrzymania M. w czasie realizowanych kontaktów oraz zakupów dla niej w formie dodatkowych prezentów. W pozostałym zakresie do zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb małoletniej M. Z. powinna być zobowiązana jej matka, albowiem i ona ma możliwości zarobkowe, których nie wykorzystuje. Sąd oddalił w całości powództwa wzajemne A. Z. przeciwko S. Z. (1) i małoletniej M. Z. reprezentowanej przez A. Z. jako bezzasadne, o czym na mocy art. 138 kro orzeczono odpowiednio w punktach IV i V wyroku.

Małoletnia M. Z. przegrała sprawę zarówno w przedmiocie powództwa głównego jak i powództwa wzajemnego, dlatego Sąd w pkt VI wyroku, na mocy art. § 10 ust. 1 pkt 9 w zw. z § 4 ust. 2 pkt 1 i 3 i ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu zasądził ze Skarbu Państwa na rzecz adw. J. B. kwotę (...) zł plus należna stawka podatku VAT tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej małoletniej M. Z. z urzędu.

W kontekście częściowego uwzględnienia powództwa głównego S. Z. (1) i częściowego jego oddalenia, oddalenia powództwa wzajemnego A. Z. Sąd na mocy art. 100 kpc zniósł wzajemnie koszty procesu pomiędzy S. Z. (1) i A. Z..

A. Z. przegrała częściowo sprawę zarówno w przedmiocie powództwa głównego jak i powództwo wzajemne, dlatego w punkcie VIII wyroku Sąd na mocy art. § 10 ust. 1 pkt 9 w zw. z § 4 ust. 2 pkt 1 i 3 i ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu zasądził ze Skarbu Państwa na rzecz adw. J. B. kwotę (...) zł plus należna stawka podatku VAT tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej A. Z. z urzędu.

O rygorze natychmiastowej wykonalności co do pkt. I i III wyroku orzeczono na podstawie art. 333 § 1 pkt. 1 k.p.c.